

PRIM'AWLA TAL-QORTI CIVILI
IMHALLEF
ONOR. JOSEPH A. FILLETTI B.A., LL.D., A R HIST S

Seduta tal-Gimgha, 29 ta' Settembru, 2000

Numru: 2

Citazzjoni Numru: 1648/94 JF

**Anthony Azzopardi u Carmelo
sive Charles Azzopardi ezercenti
I-kummerc taht I-isem C & T
Azzopardi Fisheries.**

vs

**Calcedonio sive Donald Attard u
martu Mary Theresa sive
Marthese Attard. U b'digriet
tas-17 ta' Marzu 1997 John Pace
gie kjamat in kawza.**

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni tal-atturi li biha hemm premissi d-dikjarazzjonijiet
necessarji u moghtija l-provvedimenti opportuni.

Premess illi l-konvenuti jinsabu debituri versu l-atturi fis-somma ta' sbatax-il elf mitejn u wiehed u sittin lira u sebghin centezmu (Lm17,261.70) rapprezentanti bilanc minn somma akbar prezz ta' hut mibjugh mill-atturi lill-konvenut Calcedonio Attard, liema dejn hu cert, likwidu u dovut (Dok A, Dok B u Dok C).

U premess illi l-konvenut nonostante li gie nterpellat sabiex ihallas baqa' inadempjenti.

U premess illi l-konvenuta Mary Theresa Attard hija mart il-konvenut Calcedonio Attard.

U premess illi fil-fehma tal-atturi l-konvenuti m'ghandhomx eccezzjonijiet xi jressqu kontra t-talbiet attrici.

Talbu li din il-Qorti:

1. Tiddeciedi skond it-talba bid-dispensa mis-smiegh tal-kawza a tenur tal-Artiklu 167 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili.
2. Tikkundanna lill-konvenuti jhallsu lill-atturi s-somma ta' Lm17,261.70 fuq imsemmija rapprezentanti prezz ta' hut mibjugh mill-atturi lill-konvenut.

Bl-imghaxijiet kummercjali mit-28 ta' Gunju 1994 sad-data tal-pagament effettiv u bl-ispejjez inkluzi dawk tal-mandat ta' qbid, mandat ta' sekwestru u mandat ta' impediment ta' partenza

prezentati kontestwalment u tal-ittra interpellatorja tas-16 ta' Novembru 1994 kontra l-konvenuti.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet ta' Calcedonio sive Donald Attard u ta' martu Mary Theresa sive Marthese Attard fejn eccepew:

1. Illi preliminarjament tenhtieg il-kjamata fil-kawza ta' John Pace u martu isimha mhux maghruf: ir-raguni ta' din it-talba hija dan John Pace kien wiehed mis-socji fin-negozju;
2. Illi minghajr pregudizzju ghall-premess, l-eccepjenti kif ser jirrizulta fil-kors tal-kawza kienu debituri biss ta' nofs l-ammont pretiz mill-atturi liema ammont huma issaldaw fil-mori tal-kawza. Dwar il-bilanc l-iehor ighidu illi huwa responsabbli ghalih John Pace u li ghalhekk l-eccepjenti ma ghandhom aktar ebda responsabilita' lejn l-atturi;
3. Illi f'kaz illi l-atturi qed jippretendi s-solidarjeta' passiva, l-eccepjent qed jeccepixxi minn issa d-dritt li bhala kodebitur jitlob l-ispartizzjoni tad-debitu u l-kundanna tal-konvenut l-iehor ghal dan l-ammont. Dan qed jinghad sabiex jigi evitat cirkuitu zejzed ta' azzjonijiet.
4. Illi l-eccepjent qed jirriserva minn issa kull dritt lilu naxxenti mis-surroga fid-drittijiet ta' l-attur fil-kaz illi jigi kkundannat ihallas l-ammont l-iehor li qed jikkontesta;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-kjamat fil-kawza John Pace li eccepixxa bir-rispett:-

Illi t-talbiet tal-atturi huma nfondati fil-konfront tal-esponent stante illi l-esponent ma kellux x'jaqsam mal-konsenja ta' hut in kwistjoni u ghalhekk ma huwiex debitur tal-attur fis-somma mitluba jew somma ohra verjuri;

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjonijiet tal-kontendenti, il-listi tax-xhieda taghhom flimkien mad-dokumenti li gew esebiti u semghet lix-xhieda li giet prodotta;

Rat l-atti kollha tal-kawza u n-noti ta' osservazzjonijiet li gew sottomessi mill-partijiet;

Trattata ezawrjement il-kawza;

Fl-ewwel lok il-Qorti tirrileva li n-nota ta' osservazzjonijiet tal-konvenut tidher bi zball giet inserita darbtejn billi l-kopja li suppost giet notifikata lill-kontroparti twahhlet u giet mizjuda doppjament mal-atti tal-process. Illi ghalhekk qeghda tordna l-isfilz tan-nota zejda a fol. 171 sa fol. 176 tal-process.

Ikkunsidrat li, fil-meritu, mill-provi jirrizulta li l-kreditu fl-ammont ta' Lm17,261.70c (sbatax-il elf mitejn u wiehed u sittin lira Maltija u sebghin centezmu) prezz ta' hut mibjugh mill-atturi ghadu dovut. Il-konvenut, oltre li jghid li mieghu kien hemm imsieheb il-kjamat in kawza John Pace, eccepixxa li huwa u martu kienu debituri biss ta' nofs l-ammont pretiz mill-atturi, liema ammont pero' gie saldat fil-mori

tal-kawza. Ghandu jinghad pero' li ma jirrizulta l-ebda rikonoxximent ta' xi pagament akkont jew per saldu ta' nofs il-kreditu da parte tal-atturi, ma hemm l-ebda prova jew ricevuti li turi konkluzivament li nofs il-kreditu pretiz mill-attur gie mhallas mill-konvenut. Tali prova kienet tispetta lil min qed jallegaha, f'dan il-kaz il-konvenuti, u ma ngabitx. Kwindi s-sorta jidhru li ghadhom skoperti, igifieri li ma gewx imhallsin.

Il-konvenuti jsostnu li kull negozju li sar mal-atturi sar in solidum bejnhom (i.e. il-konvenuti) flimkien mal-kjamat in kawza John Pace. John Pace, min-naha tieghu, dejjem cahad li huwa qatt kien imxierek f'xi negozju ta' esportazzjoni ta' hut frisk mal-konvenuti. Il-kjamat in kawza invece jsostni illi hu u l-konvenuti kienu biss shab kwantu ghal importazzjoni ta' hut tal-friza. Minbarra din ic-cahda pero', l-attur Anthony Azzopardi kkonferma li min-naha taghhom, u kwantu ghall-hut deskritt fl-"invoices" Dok A, Dok B, u Dok C - li dan il-hut kien gie mibjugh u kellu konsegwentement jithallas unikament mill-konvenuti u mhux mill-kjamat fil-kawza. Mill-provi jirrizulta car u tond li l-konvenut Calcedonio sive Donald Attard kien pjenament konxju u konsapevoli tal-fatt li l-"invoices" inhargu biss fuq ismu u li huwa ffirmat fuqhom biex jikkonferma li hu tabilhaqq ircieva l-konsenja de quo. Veru li fil-kors tax-xhieda tieghu l-konvenut Donald Attard jghid li gieli gab id-diskors dwar id-dejn mal-kjamat in kawza imma ma jirrizultax li John Pace kien qatt accetta li jhallas xi sehem anzi l-istess konvenut jghid li dan Pace kien iwiegbu li ma kienx jimpurtah (ara fol 74). L-aktar li wasal mieghu John Pace - skond il-verzjoni tal-konvenut Attard li pero' hija ghal kollox michuda minn Pace - huwa kif gej (ara depozizzjoni tal-konvenut, a fol 76 tal-process):

"Kien jghid li jekk ma jithallasx minn barra minn Malta, lil Azzopardi ma jridx ihallsu u jiena dawn l-affarijiet ma joghgbunx u fil-fatt lil Azzopardi ghidtlu kemm-il darba li jiena lest li nhallsu imma ta' sehmi."

Jirrizulta ppruvat li meta l-kunsinna ordnata mill-konvenut intbaghtitlu mill-atturi, l-imsemmi konvenut inzerta li dakinhar ma kienx f'Malta imma msiefer fuq xoghol f'Tunez. Jirrizulta wkoll li din il-kunsenja gie spezzjonata mill-kjamat in kawza. Issa l-kjamat in kawza xehed li ghalkemm kien minnu li huwa spezzjona il-kunsinna hut dan ghamlu ghan-nom tal-konvenut, li mieghu kien imsieheb f'intrapriza ohra relatata mal-importazzjoni ta' hut tal-friza. Li hu assodat, ghaliex hekk jemergi mill-provi, huwa li meta xi ffit granet wara din il-kunsenja l-atturi ipprezentaw il-fatturi korrispondenti ghall-kunsenja, intestati f'isem il-konvenut, l-imsemmi Donald Attard iffirmahom bla riserva. Fi kliem iehor, l-"invoices" relativi ghall-hut li tieghu qieghed jintalab hlas mill-atturi permezz tac-citazzjoni in ezami, inhargu u gew iffirmati minn hadd hlief il-konvenut Attard. Il-konvenut ma rnexxilux iressaq provi sufficjenti biex jikkonvinci lill-Qorti, l-involvement tal-kjamat in kawza f'dan in-negozju partikolari li sar ma' l-atturi. L-atturi ppremettew u ppruwaw sufficjentement li r-relazzjoni kummercjali ta' dina l-operazzjoni kienet bejnhom u bejn il-konvenuti Attard. Fl-ahharnett il-kjamat in kawza baqa' jichad li b'xi mod kellu x'jaqsam ma' dina l-operazzjoni.

Ghal dawn ir-ragunijiet;

Tiddeciedi billi filwaqt li tirrespingi l-eccezzjonijiet tal-konvenuti u tilqa' dawk sollevati mill-kjamat in kawza, u filwaqt li tehles mill-osservanza tal-gudizzju lill-istess John Pace, kjamat fil-kawza, tilqa' t-tieni talba attrici kif dedotta u ghall-ammont mitlub u ghalhekk tikkundanna lill-konvenuti li jhallsu lill-atturi dana l-ammont bl-interessi kif mitlub sal-pagament effettiv. Il-kap tal-ispejjez jithallas interament mill-konvenuti konjugi Attard.

ONOR. IMHALLEF JOSEPH A. FILLETTI

Deputat Registratur

md